

nikom tudi razlagajo in na življenje obračajo. V tem smislu naj bi torej družba oskrbela Slovincem novo izdajo te knjige, če tudi v več snopičih. »Kristusovo življenje in smrt v premišljevanjih in molitvah«, izdano po družbi v devetih snopičih od l. 1868 dalje bi pri taki novi izdaji knjige g. Skuhale še vedno ohranilo posebno svojo vrednost.

Jezik v knjigi je lahko umeven, pisava prostemu ljudstvu primerna, le premalo dosledna; n. pr. str. 165: dnij, a str. 166: dnevov. Odo- brujemo, da pisatelj piše evangelje, a, v srednjem spolu (str. 165); od tod prislov evangelijsk, mesto evangelij, ija, evangelijsk.

Gledé podob, katerih je v knjigi 12, opom- nimo, da so sploh lepe; manj so nam všeč zadnje tri. »Jezus na križu«, str. 196 pa naspro- tuje tekstu na str. 198, kjer čitamo: »Poleg križa Jezusovega pa so stale njegova mati« itd. Torej stala je Marija poleg križa in ne bridkosti potrta slonel, kar je zelo značilno za- njo in za krščanstvo.

dr. Jos. L.

Dostavek uredništva. Namen odbora družbe sv. Mohora je pač bil ta, da bi dal udom v roke za premišljevanje in za nauk popis življenja Gospodovega po besedah sv. pisma sa- mega. Ta namen je vse hvale vreden. Gospod pisatelj pa je dovršil delo, ki je samo na sebi dobro, toda za družbin namen ni popolnoma primerno. Razloge je povedal naš gospod oce- njevalec. Le neko namero sem še našel, katero je imel odbor in pa gospod izdajatelj — katera bi se morala tudi bolj poudarjati —: da naj namreč ljudje ob nedeljah in praznikih poiščejo dotično evangelje, ki so je slišali v cerkvi ter pazno prečitajo doma. Ker so v cerkvi slišali razlago, umevali bodo lahko, kar je v knjigi, tudi brez postranske razlage. Duhovnim pastirjem bi jaz svetoval, naj svoje vernike na to opozoré in jih poučé, kako naj se knjiga rabi. S kazalom, ki je ob koncu knjige, pomaga si lahko čitatelj. Tudi naj jim povedó, zakaj bodo našli v knjigi tu pa tam nekoliko drugače, kakor so slišali s prižnice. Ako ljudje tega ne zvedó, ne bodo si mogli misliti, zakaj je v knjigi dru- gače, nego se bere na prižnici. Prav bi bilo, da bi bil gospod pisatelj sam to opomnil v predgovoru.

Oblika jezikovna se oklepa večinoma Wolf- ova slova sv. pisma (5. zv., 1856). Prirojene pa so oblike primerno sedanji slovnici. Neprimerni izraz na str. 153 naj se v drugi izdaji odpravi.

Izmed virov sem našel zlasti eno knjigo, iz katere je pač zajemal, ali na katero se je opiral gospod pisatelj, in ta je: »Das wahre Leben Jesu«, dargestellt von dr. F. X. Himmelstein. Würzburg, 1866. Skoro ista razdelitev, ista raz- vrstitev. Morebiti se je naslanjal nemški pisatelj sam na druge vire; a med našim slovenskim »življenjem« in nemškim se kaže sorodnost celó tam, kjer se razlikuje v izrazih gospod slovenski pisatelj od slovenske izdaje sv. pisma. Tako n. pr. pravi v pripovedovanju o dveh slepcih pri Jerihi Gospod slepcu: Vulg. Marc. X., 49: »Animaequior esto!«, slovenska Wol- fova izdaja: »Veseli bodi!«, Himmelstein (p. 126): »Sei getrost!«, Skuhala: »potolazi se!« Zakaj bi se ne naslanjal na dobre vire? A tudi prosto se je gibal, kjer se mu je zdelo primerno.

Nemška knjižica ima male opazke. Kritika mora tudi opomniti, da je pod nekaterimi napisi v knjigi gospoda Skuhale nekoliko razlage poleg vsebine; ta naj bi pač bila po namenu pisateljevem namestu druge razlage. Tako ménim, ne smemo preveč očitati tega nedostatka gospodu pisatelju; tudi zaradi tega ne, ker razlagajo v tej sestavi besede enega evangelista to, kar piše drug evangelist. Taka sestava je res že neka razlaga. — Rad pohvalim tudi lično, ljudstvu primerno zunanjo obliko.

(Konec.)

„Bela žena“ ali prva reč med štirimi pos- lednjimi. Spisal Slovincem za novo leto 1890 kanonik dr. Ivan Križanič. V Mariboru. V za- ložbi katoliškega tisk. društva. Tisk tiskarne sv. Cirila. Str. 61. 12°. — Ta knjižica znanega gospoda pisatelja govori o smrti v živi, a ne- koliko šaljivi besedi, ter navaja veliko zlasti domačih vzgledov, kar je posebno hvale vredno. Jezik je domač, slovniciar bi tu pa tam imel priliko kaj opomniti, a sploh je pa ta knjižica izvrstno novoletno darilo za vse, ki želé tako živeti, da jim bode smrt lahka in srečna.

„Popotnikov koledar“ za slovenske učitelje, 1890 l., s popolnim šematizmom šolskih oblastnij, učiteljskih, ljudskih šol in učiteljskega osovja po Južno-Štirskem, Kranjskem, Primor- skem in slovenskem delu Koroškega po stanju v začetku šolskega leta 1889/90. IV. leto. Sestavil in založil Mihael J. Nerat, nadučitelj in Po- potnikov urednik v Mariboru. Maribor. Tisk tiskarne sv. Cirila. 12°. Str. 183. Pridejanega je tudi nekaj praznega papirja kot »Bilježnica«. Cena komadu je 1 gl. 25 kr. s poštnino vred; dobi se pri upravnistvu »Popotnikovem«. — Obširni naslov že naznanja, kaj je v tem ko- ledarju. Priznavamo, da je za ta namen res vrló sestavljen. Posebno imenik šol in učiteljev je učiteljem nenadomestljiv. Kolikor sem se mogel prepričati o lanskem koledarju in ob drugih prilikah, trudi se gospod urednik, da se smejo na šematizem čitatelji zanašati. A smer ali pot tega »vademeccum«a nam povsem ne ugaja. Pod nadpisom »učiteljeva knjižnica« po- daje imenik priporočbe vrednih knjig, ki naj služijo učitelju v daljno izobrazbo. In v tem imeniku nahajamo vsaj eno knjigo, kateri se »priporočba« nikakor ne more nadpisati; prav narobe. Nasproti bi se pa tudi v slovenskem jeziku še marsikaj dobilo, česar naj bi se učitelj ne sramoval. Toliko dovolj! Gospod sestavljalatelj to umeva in upamo, da bode v prihodnjem letniku nedostatke odpravil, katere mu sporočim v posebnem pismu, ker sodim ugodno, da se je to zgodilo iz nepaznosti ali deloma tudi iz odpustljive nevednosti. Zunanja oblika je lična in se more meriti z obliko najlepših koledarjev.

(Dalje.)

Dr. Fr. L.

HRVATSKO SLOVSTVO.

(Spisal J.—č.)

Knjige „društva sv. Jeronima“ za l. 1889.

(Dalje.)

V tretji knjižici nam podaje društvo Tol- stojevo: „Pripovijedke za puk.“ — Preveli I. Z. Gojtan i Stj. M. Lukić. — 2. sv. 8.° st. 68.